

BAD BUGS BUNNY

Kosmorama Night holder sommerpause, men inden da slutter vi af med et show af kontroversielle tegnefilm. Vi er stolte over at kunne præsentere verdens mest politisk ukorrekte program - importeret fra USA specielt til lejligheden: Så er der tegnefilm, folks!

Op gennem 30'erne og 40'erne blev tegnefilm i enhver amerikansk biograf brugt som et yderst populært supplement til de øvrige film. Mange af de legendariske animatører - som fx Bob Clampett og Tex Avery - var i disse år i deres velmagtsdage; og med musikledsagelse komponeret af mestre som Carl Stallings var det således en gylden æra for tegnefilmen. Tegnefilmene fra denne periode skulle igen og igen levere sjov og ballade også for eftertidens publikum - gamle såvel som unge.

Mange tegnefilm havde imidlertid også en skyggeside, der var både foruroligende og modbydelig. Som produkter af deres egen tid var tegnefilmene også leveringsdygtige i det had, den latterliggørelse og barskhed, der udgjorde de racemæssige, kønsmæssige og kulturelle stereotyper i perioden. Det var ondskabsfuldt skildrede figurer af sorte, kvinder og 'udlændinge', og de gjorde i høj grad den patriotiske myte om det store smeltedigelsamfund, hvor alle er lige, til skamme. Men *måden*, de gjorde det på, var uhøjtidelig, jovial og fuldstændig usentimental, og den sendte bølger af latterkrampe gennem biografpublikummet. Dengang var der total raceadskillelse i biograferne - det var faktisk ikke før engang i 60'erne, at sorte og hvide kunne overvære de samme forestillinger. For førstegenerations indvandrerens vedkommende var der normalt biografer i deres respektive nabolag, hvor de kunne se film på deres eget sprog.

Officiel velsignelse

Anden verdenskrig bød på en kærdommen uendskylning - oveni købet sanktioneret fra officiel side - for at kaste sig over visse befolknings-

grupper med hævntrøst, fornyet styrke. Tyskere, italienere og fremfor alt japanere, ja faktisk orientalerne i det hele taget, blev fremstillet i det ondest tænkelige lys, og millioner af amerikanere modtog filmene med begejstrede bifald. Da krigen endelig var forbi, og sårene så småt begyndte at heles igen, blev disse vulgære krigstids tegnefilm diskret glemt i de store studiers pulterkamre. Men alligevel vedblev de fordomsfulde stereotyper at give genlyd, og sårene heledes aldrig fuldstændig.

Disse ekstreme skud på 30'ernes og 40'ernes tegnefilmstamme har lige siden været 'glemt' - fortrængt - af filmvidenskaben, der formodentlig ikke har fundet det passende at slippe tidligere tiders giftige dampe af socialt had og ulighed ud i fri luft. Og dog er der elementer i filmene, som stadig holder, de er fx ikke for ingenting produceret i jazz'ens store dage. Faktisk er de alt for gode til, at vi bør lade dem forblive begravede - de kræver ganske vist at blive forstået i den rette kontekst, måske skal man ligefrem 'advare' publikum, men med en fornuftig introduktion kan vi godt blive klogere af at se dem. Det er lidt den samme problematik, som eksisterer omkring film som *Der Ewige Jude* eller *Birth of a Nation* - sidstnævnte er i USA stadig genstand for sorte aktivisters

krav om totalt forbud. Den amerikanske debat, om hvorledes vi skal forholde os til vor filmkulturelle arv, er følelsesladet og intens, men vi bliver nødt til at tage stilling til, om fortiden skal ignoreres eller ej, og om hvilken pris vi er parate til at betale, hvad beslutningen så end bliver.

Ved månedens Kosmorama Night tilbyder vi en unik lejlighed til at se disse kontroversielle tegnefilm, som den amerikanske filmhistoriker, Dennis Nyback, vil introducere. Showet har han kaldt *Bad Bugs Bunny* efter den mest kendte Warner Bros. tegnefilmfigur.

Jack Stevenson

Bad Bugs Bunny, USA 1930-45. Introduktion: Dennis Nyback. Titler (bl.a.): Coal Black and De Sebben Dwarfs. Tin Pan Alley Cats. Der Führer's Face. The Mummy Strikes. He Was Her Man. Freddie The Freshman. Sioux Me. Fresh Hare.

Filmmuseet den 28.04.95 kl.20.00.